Zprávy MF, částka 1/2016

Metodika financování obcí a hl. m. Prahy pro rok 2016

čj.: ref. Ing. J. Pavlíková, Ing. L. Maříková, Ing. R. Kotrba

I. Dotace pro obce a hl. m. Prahu ve státním rozpočtu na rok 2016 a podmínky pro vyúčtování vybraných dotací

Obce a hl. m. Praha obdrží ze státního rozpočtu následující druhy dotací (příspěvků):

A. Dotace (příspěvky) poskytované v rámci finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích (příloha č. 6 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2016) a finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu hlavního města Prahy (příloha č. 7 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2016).

B. Ostatní dotace v kapitole Všeobecná pokladní správa.

C. Dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu.

Ad A) Dotace (příspěvky) poskytované v rámci finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích (příloha č. 6 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2016) a finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu hlavního města Prahy (příloha č. 7 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2016)

Obsahem finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích je stejně jako v roce 2015 dotace na vybraná zdravotnická zařízení a příspěvek na výkon státní správy. Finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy zahrnuje příspěvek na výkon státní správy.

Celkový objem finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy se pro rok 2016 rozpočtuje ve výši **8 351 062 344,- Kč,** z toho obcím v jednotlivých krajích je určeno **7 517 337 044,- Kč** a hl. m. Praze **833 725 300,- Kč**.

Finanční vztahy obsahují následující účelové dotace na běžné výdaje a příspěvky:

Dotace na vybraná zdravotnická zařízení 21 684 844,- Kč

Dotace je určena pro dětské domovy do tří let věku zřizované obcemi podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, které nejsou příjmově napojeny na soustavu zdravotních pojišťoven. Dotace zohledňuje změny kapacit v těchto zařízeních. Dotace na jedno místo je stanovena ve výši 93 068 Kč.

Dotace je zúčtovatelná a podléhá finančnímu vypořádání.

Vyúčtování bude provedeno na základě údaje z Ročního výkazu o činnosti poskytovatele ZS pro obor: dětské domovy pro děti do 3 let věku a dětská centra A (MZ) 1 - 01 za rok 2016. (výkaz bude přílohou finančního vypořádání), který vyjadřuje skutečnou kapacitu zařízení (ř. 32). Skutečnou kapacitou zařízení v počtu ošetřovacích dnů se rozumí součet denních stavů provozuschopných míst, tj. počet míst x 365 (366) - počet dnů vyřazení míst z provozu. Provozuschopným místem rozumíme každé místo, na které lze přijmout kojence či dítě do ošetřování. Obce provedou vyúčtování dotací za jednotlivá zařízení.

Příspěvek na výkon státní správy celkem	**8 329 377 500,- Kč**
z toho: pro obce v jednotlivých krajích	**7 495 652 200,- Kč**
pro hl. m. Prahu	**833 725 300,- Kč**

Příspěvek je určen na částečnou úhradu výdajů spojených s výkonem státní správy dle §62 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Pro rok 2016 zůstává zachována pro všechny kategorie obcí kumulovaná konstrukce příspěvku, tj. příspěvek představuje součet dílčích částek vypočtených pro jednotlivé správní působnosti. **Pro rok 2016 byl celkový objem příspěvku valorizován o 1 %.**

Konkrétní příspěvek pro jednotlivé obce je výsledkem výpočtu příspěvku podle matematických vzorců s užitím přepočtových koeficientů. Příspěvek pro obce je součtem příspěvků všech skutečně vykonávaných působností dané obce (základní působnost, působnost matričního úřadu, působnost stavebního úřadu, působnost pověřeného obecního úřadu a působnost obce s rozšířenou působností). Do výše příspěvku se promítá celkový počet obyvatel obce, počet obyvatel správního obvodu a u obcí s rozšířenou působností také poměr správního obvodu ke správnímu centru. V celkovém objemu příspěvku byla taktéž zohledněna změna počtu obyvatel jednotlivých správních obvodů kategorií obcí dle bilance obyvatel ČR k 1.1.2015 vydané ČSÚ.

V příspěvku je dále zapracován

- finanční dopad zákona č. 41/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Tato novela přináší dopady v souvislosti se změnami kompetencí mezi obcemi s rozšířenou působností a pověřenými obecními úřady; dochází k přesunu kompetencí na obce s rozšířenou působností;

- finanční dopad zákona č. 15/2015 Sb., o zrušení vojenského újezdu Brdy, o stanovení hranic vojenských újezdů, o změně hranic krajů a o změně souvisejících zákonů (zákon o hranicích vojenských újezdů), kdy přenesenou působnost pro nově vzniklou obec bude vykonávat do 30.6.2016 pověřený obecní úřad, do jehož správního obvodu nově vzniklá obec patří, tj. do správního obvodu Český Krumlov, Hranice, Karlovy Vary, Olomouc, Ostrov a Šternberk. Nově vzniklé obce Bražec, Doupovské Hradiště, Kozlov, Luboměř pod Strážnou, Město Libavá a Polná na Šumavě budou vykonávat přenesenou působnost od 1.7.2016, přičemž pro období od 1.7. do 31.12.2016 jim bude náležet příspěvek na výkon státní správy ve výši 50 % jeho celkové roční výše. Zbývajících 50 % jeho celkové roční výše přísluší pověřeným obecním úřadům, které přenesenou působnost pro tyto obce budou vykonávat v období od 1.1.2016 do 30.6.2016;

- usnesení Rady Jihomoravského kraje č. 5227/14/R 76 ze dne 24.10.2014, kterým schválila nařízení Jihomoravského kraje o určení obecního úřadu Mokrá - Horákov obecným stavebním úřadem. Jihomoravský kraj tak v souladu s §13 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, pověřuje obecní úřad Mokrá - Horákov obecným stavebním úřadem, přičemž uvedené nařízení nabylo účinnosti od dne 1.1.2015.

Postavení hl. m. Prahy při výkonu státní správy je specifické, neboť hl. m. Praha vykonává jak státní správu, která podle zákona přísluší obcím, tak i státní správu, jejíž výkon zajišťují kraje. Na úhradu výkonu státní správy je hl. m. Praze poskytován příspěvek dle §31 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Příspěvek na výkon státní správy pro hl. m. Prahu je stanoven jako součet příspěvku vypočteného použitím pevné sazby na 100 obyvatel hl. m. Prahy (působnost obce) a příspěvku odvozeného od počtu funkčních míst převedených v průběhu reformy veřejné správy a dále od rozsahu dalších delegovaných agend státní správy (působnost kraje).

Pro rok 2016 objem příspěvku na výkon státní správy pro hl. m. Prahu zohledňuje meziroční nárůst počtu obyvatel dle bilance obyvatel ČR k 1. 1. 2015 a valorizaci příspěvku na přenesenou působnost o 1 %. Pevná sazba pro rok 2016 je oproti roku 2015 navýšena z 61 063 Kč na částku 61 674 Kč na 100 obyvatel. U působnosti kraje je v objemu zapracováno zvýšení příspěvku na výkon státní správy v souvislosti s novelizací některých zákonů v oblasti životního prostředí[1] (1,4357 mil. Kč).

Jestliže obec nebo kraj shledá rozdíl ve výši příspěvku na výkon státní správy *(zpravidla k tomu dochází v důsledku odlišného počtu obyvatel správního obvodu u stavebních úřadu)* vůči té, která byla zapracována do propočtu příspěvku na rok 2016 (data zveřejněna na webu MV ČR), zašle obec prostřednictvím krajského úřadu v tomto smyslu žádost o úpravu výše příspěvku Ministerstvu vnitra a její kopii Ministerstvu financí.

Obec kraji současně předá veškeré relevantní podklady, na jejichž základě usuzuje na nesprávnost stanovení výše příspěvku. Příslušný krajský úřad případně připojí další související dokumenty a zašle veškeré podklady spolu se svým stanoviskem Ministerstvu vnitra.

Ministerstvo vnitra (případně i za součinnosti dalších resortů - např. Ministerstva pro místní rozvoj) zaslané podklady posoudí a rozhodne o nutné korekci výše příspěvku na výkon státní správy pro veškeré změnou dotčené obce. Ministerstvo financí na tomto základě rozhodne o provedení příslušného opatření ve vztahu ke schválenému příspěvku.

Dotace nepodléhá finančnímu vypořádání.

Ad B) Ostatní dotace poskytované z kapitoly Všeobecná pokladní správa státního rozpočtu

Mimo finanční vztahy jsou v kapitole Všeobecná pokladní správa rozpočtovány další dotační tituly pro obce a hl. m. Prahu v celkovém objemu 1 354 848 tis. Kč. V této částce jsou zahrnuty i prostředky rozpočtované v ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“.

V ukazateli „Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem“ je pro obce určena částka 905 000 tis. Kč. Pro oblast regionálního školství v působnosti obcí je vyčleněn v programu 29821 - Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství objem 831 371 tis. Kč, z toho 758 480 tis. Kč je rozpočtováno v podprogramu 298213 - Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálních škol v okolí velkých měst. Cílem podprogramu je navýšit kapacity základních devítiletých škol v působnosti a v majetku obcí. Jedná se o pomoc obcím postiženým rezidenční suburbanizací. Tento podprogram existuje od roku 2014. Rozpočtovaná částka zahrnuje jak objem na rozestavěné akce, tak počítá se zařazením nových projektů k financování i v roce 2016. Zbývající prostředky z programu budou použity na řešení havarijních situací a neodkladných opatření obcí k zabezpečení provozu škol a předškolních zařízení, u nichž budou splněny podmínky stanovené příslušnou vyhláškou upravující systém financování programů reprodukce majetku a pravidla pro poskytování dotací z programu.

Částka 73 629 tis. Kč je určena obcím v programu 29822 - Akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu a Vlády ČR. V souladu s usnesením vlády č. 717/2015 je v podpogramu 298227 - Akce financované z rozhodnutí vlády rozpočtována dotace na rekonstrukci

objektu Ivana Olbrachta č. 59/2, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav ve výši 38 970 mil. Kč.

Ad C) Dotace poskytované z ostatních kapitol státního rozpočtu

Dotace pro obce a hl. m. Prahu z ostatních kapitol státního rozpočtu jsou rozpočtovány v celkovém objemu 18 297 058 tis. Kč. Nejvyšší objem dotací je rozpočtován v kapitole Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zde jsou rozpočtovány dotace v předpokládané výši 10 862 015 tis. Kč. Jedná se zejména o dotace na přímé náklady na vzdělávání poskytované hl. m. Praze. Z kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí jsou rozpočtované prostředky určeny např. na činnosti vykonávané obcemi s rozšířenou působností v oblasti sociálně - právní ochrany dětí, na výkon pěstounské péče, aktivní politiku zaměstnanosti apod. v navrhované výši 3 747 244 tis. Kč.

Dotace ze státního rozpočtu pro dobrovolné svazky obcí

Ve státním rozpočtu nejsou rozpočtovány téměř žádné dotace pro DSO. Tato skutečnost je způsobena tím, že neexistuje dotační titul, který by byl určen výhradně pro dobrovolné svazky obcí. Jako o dotacích pro DSO je o nich obvykle účtováno až v průběhu rozpočtového roku při jejich uvolňování.

V roce 2016 bude DSO tak jako doposud uvolněna dotace na žáka[2] ze státního rozpočtu formou účelové dotace na základě žádosti dobrovolného svazku z kapitoly Všeobecná pokladní správa, ukazatel „Další prostředky pro řešení aktuálních problémů ÚSC“. Výše příspěvku na žáka v případě školského zařízení zřizovaného DSO bude i v roce 2016 stanovena tak, aby korespondovala s výší prostředků na jednoho žáka v systému rozpočtového určení daní pro obce. Hlavním východiskem pro určení výše příspěvku na žáka navštěvujícího školské zařízení zřizované DSO bude daňová predikce použitá pro sestavení státního rozpočtu na rok 2016 a počty dětí a žáků k 30.9.2015[3].

II. Daňové příjmy obcí v roce 2016 a jejich alokace do území

Predikci výnosů daňových příjmů veřejných rozpočtů a podíl rozpočtů obcí na těchto daních uvádíme v následující tabulce:

VYBRANÉ DAŇOVÉ PŘÍJMY VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ A PODÍL OBCÍ NA TĚCHTO DANÍCH V ROCE 2016 (v mld. Kč)*

Daňový příjem	**Predikce 2016**	
	VR celkem	**z toho podíl obcím**
Daň z přidané hodnoty	**352,6**	**73,4**
Daň z příjmů právnických osob	**156,4**	**41,4**
v tom: daň z příjmů právnických osob	150,2	35,4
daň z příjmů právnických osob placená obcemi a kraji	6,2	6,0
Daň z příjmů fyzických osob	**165,1**	**41,9**
v tom: **daň z příjmů fyzických osob vybíraná zvl. sazbou**	**16,2**	**3,8**
daň z příjmů fyzických osob z přiznání celkem	**3,5**	**1,6**
daň z příjmů fyzických osob z přiznání - sdílená část	2,4	0,5
daň z příjmů fyzických osob z přiznání - 30 % motivace obcí	1,1	1,1
daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti celkem	**145,4**	**36,5**
daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti - sdílená část	143,2	34,3
daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti - 1,5 % motivace	2,2	2,2
Daň z nemovitých věcí	**10,3**	**10,3**
Celkem	**684,4**	**167,0**

*) Propočet podle §4 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů, vychází z predikce celostátního inkasa daní použité pro sestavení návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2016. Vliv zpoždění při převodech daňových příjmů v závěru roku není zohledněn.

Podíl jednotlivých obcí na příslušné části celostátního hrubého výnosu daní je aktuálně stanoven vyhláškou Ministerstva financí č. 213/2015 Sb. ze dne 31. srpna 2015. Základem pro stanovení procentního podílu každé obce na sdílených daních je počet obyvatel obce k 1. lednu 2015 dle bilance počtu obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem, započtená výměra katastrálních území obcí k 1. lednu 2015 dle údajů Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, počty dětí a žáků k 30. září 2014 dle dokumentace škol vedené podle školského zákona a počty zaměstnanců k 1. prosinci 2014.

Ministerstvo financí zasílá finančním úřadům informaci o stavu inkasa vybraných daní dvakrát měsíčně, zpravidla dle stavu k 15. a poslednímu dni měsíce. Pokud v době od posledně provedených převodů došlo k nárůstu inkasa, vypočtou se (dle pravidel daných zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní) z přírůstků inkasa nároky jednotlivých obcí. Finanční úřady tyto údaje zpracují a předají ČNB převodní příkazy, na jejichž základě jsou jednotlivým obcím následně (cca 5. a 20. dne každého měsíce) zasílány podíly na celostátním inkasu vybraných daní (pokud přesáhnou částku 500 Kč).

V průběhu procedury převodů daňových příjmů vzniká určité zpoždění mezi stavem inkasa daní a dnem převodu podílů z něj vyplývajících. V důsledku tohoto zpoždění jsou podíly na přírůstcích inkasa daní v závěru rozpočtového roku převedeny na účty obcí až v následujícím roce. Vzhledem k tomu, že tvorba rozpočtu spadá do oblasti samostatné působnosti územních samosprávných celků, je třeba, aby obce při sestavování rozpočtů braly v úvahu mimo jiné právě existenci zpoždění při převodech daňových příjmů.

V zájmu správného zaúčtování na příslušné položky rozpočtové skladby uvádíme čísla převodových účtů státního rozpočtu, z nichž jsou obcím převáděny jejich podíly, a jejich zaúčtování na příslušnou položku rozpočtové skladby:

Daňový příjem	**PBÚ**	**Pol. rozpočtové skladby**
Daň z přidané hodnoty	**1679**	**1211**
Daň z příjmů právnických osob	**641**	**1121**
Daň z příjmů fyzických osob		
v tom: daň z příjmů fyzických osob vybíraná zvl. sazbou	1660	1113
daň z příjmů fyzických osob z přiznání - sdílená část	1652	1112
daň z příjmů fyzických osob z přiznání - 30 % motivace obcí	1628	1112
daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti - sdílená část	2612	1111
daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti - 1,5 % motivace	4634	1111
Daň z nemovitých věcí	**633**	**1511**
Odvod z loterií a jiných podobných her		
převod odvodu z loterií a jiných podobných her dle §41i odst. 3 zákona č. 202/1990 Sb. do rozpočtů obcí	3690	1351
převod odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení dle §41i odst. 1 z. č. 202/1990 Sb. do rozpočtů obcí	3682	1355

III. Způsob převádění prostředků ze státního rozpočtu do rozpočtů obcí, krajů a hl. m. Prahy v roce 2016

Způsob převádění finančních prostředků ze státního rozpočtu (státních fondů) do rozpočtů obcí a krajů v roce 2016 je stanoven v příloze usnesení vlády České republiky č. 1084 ze dne 6.11.2002.

Způsob zaúčtování neinvestičních přijatých dotací ze státního rozpočtu (státních fondů) do rozpočtu hl. m. Prahy v roce 2016:

- Finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy (příloha č. 7 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2016) - příjmová položka 4112,

- Účelové dotace z kapitoly VPS státního rozpočtu - příjmová položka 4111,

- Účelové dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu - příjmová položka 4116,

- Účelové dotace ze státních fondů - příjmová položka 4113.

1 Změna zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.

2 Zřizovateli škol a školských zařízení jsou dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů i dobrovolné svazky obcí. Nemají daňové příjmy a jsou financovány zejména z dotací členských obcí. DSO mají nárok dle aktuální právní úpravy školského zákona nárok na dotaci.

3 Uvedený údaj bude mít Ministerstvo financí k dispozici počátkem roku 2016, z tohoto důvodu bude výše příspěvku na žáka navštěvujícího školské zařízení zřizované dobrovolným svazkem obcí propočtena až počátkem uvedeného roku.

EPIS